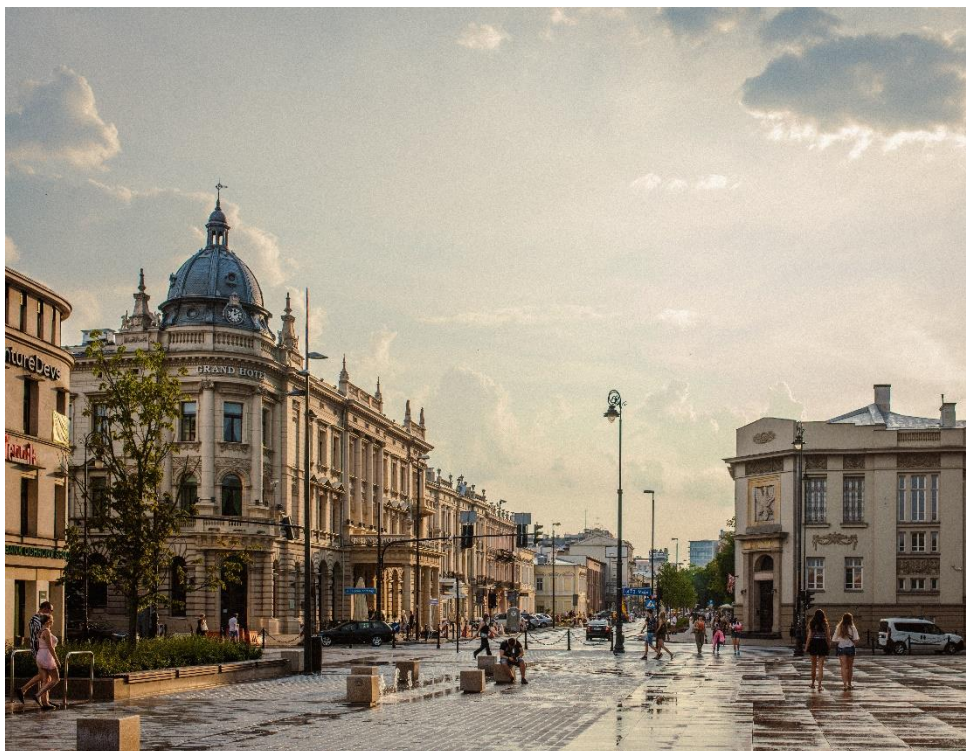

Lublini vajdaság - fedezze fel Kelet-Lengyelország kulturális kincseit

Janowiec nad Wisłą

A Lublini vajdaság Kelet-lengyelország egyik legszebb régiója, amely számtalan természeti és kulturális látnivalót kínál. A csodaszép tájakon különleges helyekre bukkanhatunk, és megismerkedhetünk izgalmas történetükkel. Itt ismeretlen fogalom az unalom! A számtalan vásár és fesztivál kiváló alkalom arra, hogy bepillantassunk a régió sokszínű kultúrába, hagyományába és népművészetébe, és megkóstolhassuk a helyi ételkülönlegességeket.

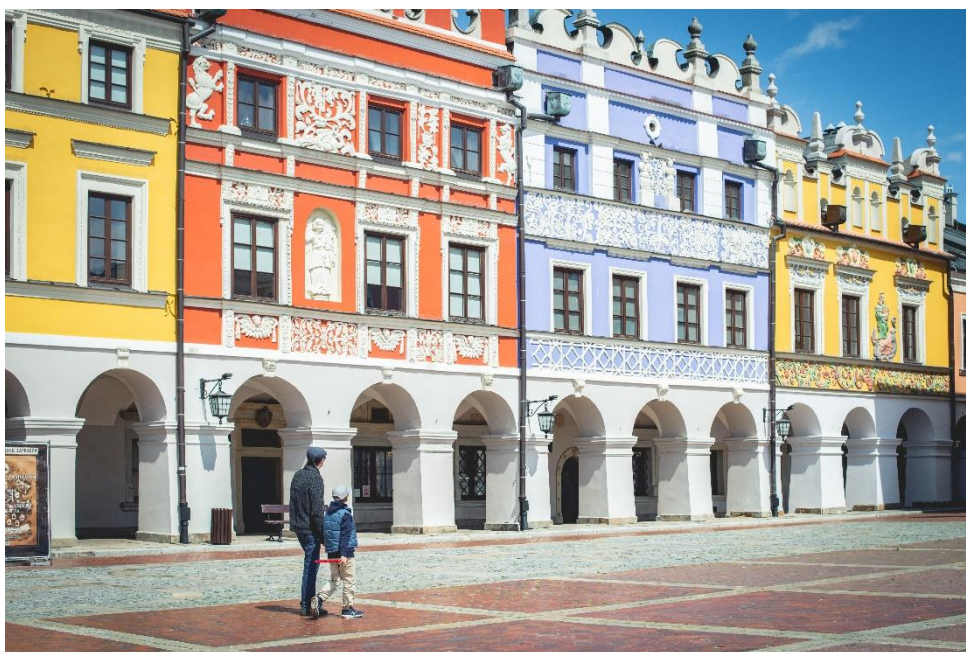
Plac Litewski, Lublin

A régió fővárosa **Lublin**. A teljes egészében fennmaradt óváros festői fekvésével és középkori utcaszerkezetével hódítja meg az ideutazót. A magaslaton emelkedő várban ma a Nemzeti Múzeum gyűjteményei mutatják be a régió történetét és művészetét. Szintén itt maradt fenn a Szentháromság-kápolna, amelynek belsejét egyedülálló rutén-bizánci freskók díszítik, vagyis páratlan módon ötvözi magában a keleti és nyugati hagyományokat. A középkori falfestmények színvonala ráadásul egész Lengyelországban és Európában is kiemelkedőnek számít. A Vár, a domonkos bazilika és a plac Litewskin álló Lublini Unió Emlékmű együttese elnyerte az Európai Örökség címet. Lublint évszázadokon keresztül különböző nemzetiségek és felekezetek lakták. Népes csoportjukat alkották a zsidók, ezért a várost a Lengyel Királyság Jeruzsálemének is nevezték. Ide valósi volt Jasa Mazur, I. B. Singer Nobel-díjas író *A lublini mágus* című regényének főhőse. És itt alakult meg a Háhmej Lublin Jesíva (Lublini Bölcsék Iskolája) is, amely a II. világháború előtt a világ leghíresebb rabbiképzője volt; épületében ma a Lublini Bölcsék Iskolája Múzeum, zsinagóga és egy szálloda (Hotel Ilan) működik. A Várkapuban berendezett kiállítás (*Lublin. A hely emlékezete*) a város háború előtti külsejét mutatja be. Programunkba lehetőleg illesszük bele a Majdaneki Állami Múzeum megtekintését is. Ez a német koncentrációs tábor 1941 októberétől 1944 júliusáig működött. Ha a városban is a vidék nyugodt szépségére vagyunk kíváncsiak, látogassunk el a Lublini Falumúzeumba. Lengyelország egyik legszebb és legnagyobb skanzenében falusi házakat és udvarokat, malmot, nemesi kúriát és háború előtti városnegyedeket járhatunk be, és megtudhatjuk, hogyan éltek száz évvel ezelőtt az elődeink. A lublini múzeumokat, műemlékeket és egyéb látványosságokat még hosszan sorolhatnánk, de elég csak néhányat megemlíteni közülük: a Lublini Főszékesegyházat, a Trinitárius tornyot, a Lublini Föld alatti turistaútvonalat, a Krakói-kaput, amelyben Lublin Történeti Múzeuma működik, vagy a Botanikuskerdet. A kultúra szerelmesei előtt tárva-nyitva áll az Osterwa Színház, a Régi Színház, a Zenei Színház és a Lublini Filharmónia, a sokféle programot kínáló Művelődési Központ, a Kultúrák Találkozási Központja korszerű épülete, valamint a sok szebbnél szebb művészeti galéria. Feltétlenül meg kell kóstolnunk a város ételkülönlegességét, a cebularzt is. Ez a hagymával és mákkal megrakott ropogós lepény a zsidó konyhából került a lublini pékek kínálatába. Ha többet is meg szeretnénk róla tudni, nézzünk be a Regionális Cebularz-Múzeumba.

Kozłówka

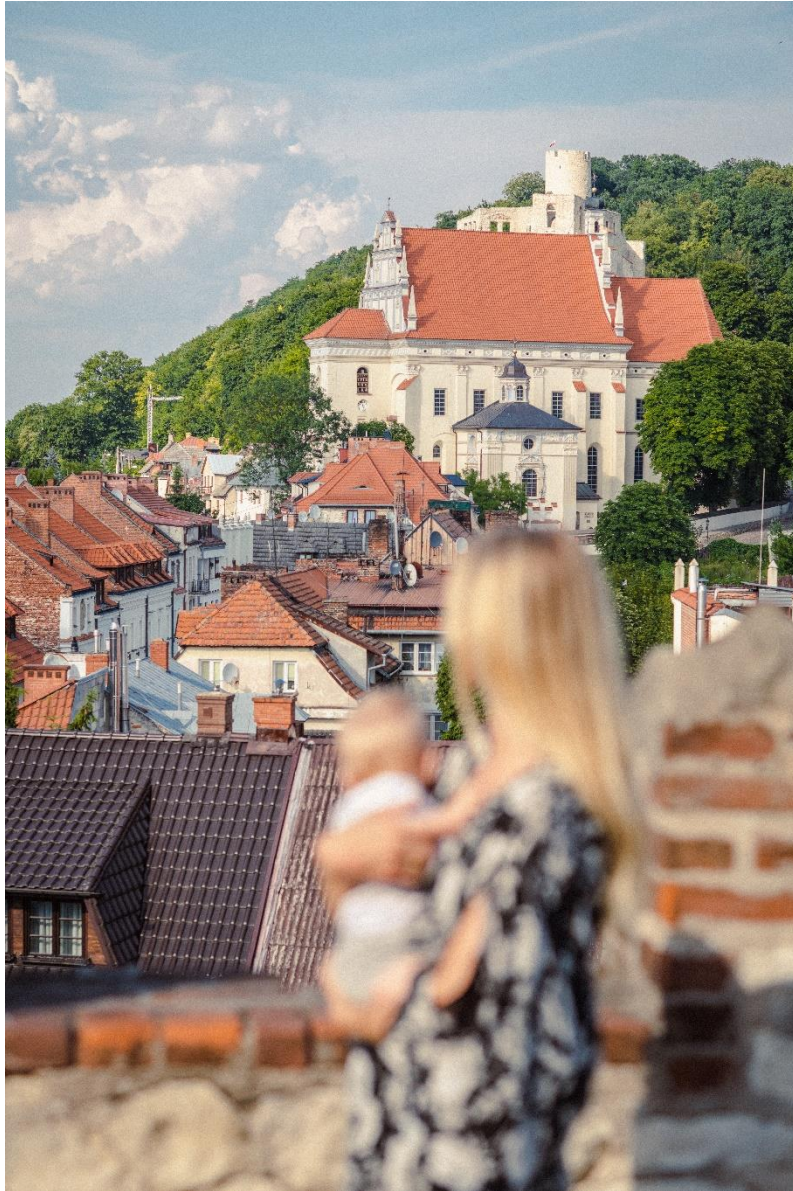
Lublintól harminc kilométerre északra, a Kozłówkai Tájvédelmi Körzetben található **Kozłówka**. A helyiség büszkesége az egyik legszebb és legnépszerűbb lengyelországi palotaegyüttes, amelyet a vidék urai, a Zamoyski főnemesi család tagjai építettek a 18. század első felében. Érintetlenül fennmaradt belső berendezése III. Napóleon francia császár korának ízlésvilágát tükrözi.

Zamość

A lublini régió kihagyhatatlan városa **Zamość**. A Nagypiac tér reneszánsz épületei és az egykor itt lakó örmény kereskedők díszes házai elkápráztatják az ideérkezőt. Nem csoda, hiszen Zamośćot tökéletes városnak tervezték! A várost Jan Zamoyski hadvezér, Báthory István lengyelországi főkancellárja alapította a 16. században. A megtervezését egy kiváló itáliai építésze, Bernardo

Morandóra bízta, aki az ideális erődváros reneszánsz elképzelését váltotta vele valóra. 1992-ben Zamość felkerült az UNESCO Világörökség Listájára. A Zamości Múzeum, a Fegyvertár Erőd- és Fegyvermúzeum, a VII. Bástya turistaútvonala, a Zsinagóga, a gyönyörű reneszánsz székesegyház és a legkisebbek kedvence, az állatkert rengeteg élményt kínál! Zamośćtól fél óra autóútra van a Roztoczei Nemzeti Park, amely tökéletes célpontot jelent a természet és a túrázás szerelmeseinek.

Kazimierz Dolny

A régió nyugati részében található a **Lössszakadékok Vidéke**, amely Lengyelország legizgalmasabb kirándulóhelyei közé tartozik. A természeti értékek, a különleges lösszakadékok és az izgalmas műemlékek szép környezetében intenzíven pihenhetünk és feltölthetünk. A turisták szívét általában **Kazimierz Dolny** nyeri meg a leginkább. Ez a gyönyörű városka egyben a festők, fotósok és filmművészek kedvence is. A nevét alapítójáról, Nagy Kázmér királyról kapta. Az ő uralkodásának idejéből, vagyis a 14. századból származik a vár és a kőből épült bástya. A város virágkora – a

kereskedelem fellendülésének köszönhetően – a 16–17. századra esett. Ekkor a legtöbb épületét reneszánsz stílusban építették újjá. Ma is ennek a kornak a lenyomatát őrzi a Plébániatemplom és a Szent Anna templom, a Przybyła-ház és a Celej-ház, valamint a magtárak. A Visztula partján kikötő és sétány húzódik, a város egészét pedig a Kazimierzi Tájvédelmi Körzet veszi körül. A túrautak löszszorosokon keresztül vezetnek fel a magaslatokra, ahol a Visztula elének táruló panorámáját csodálhatjuk. Ha közelebbről is meg szeretnénk ismerkedni a környék történetével, kultúrájával és természeti érdekességeivel, látogassunk el a Kazimierz Dolny-i Visztula-menti Múzeumba. Az intézmény hat részlege három különböző településen működik. Négyet Kazimierz Dolnyban találhatunk, ezek: a Kuncewicz-ház, a Celej-ház, a Természettudományi Gyűjtemény és az Aranyműves Múzeum. A városon kívüli két részleg a Żmijowiska („Viperafészek”) földvár és a Janowieci vár (ul. Lubelska 20.). Az Időszaki Kiállítóterem és az Aranyműves Múzeum a Visztula-menti Múzeum főépületében, Kazimierz Dolny főterén (Rynek 19.) kapott helyet.

Puławy

A közeli **Puławy** városa a Czartoryski hercegek klasszicista és romantikus stílusban épült palotaegyütteséről ismert. Izabela Czartoryska hercegné kétszáz évvel ezelőtt itt hozta létre az első lengyel múzeumot a Szibülla-szentélynek nevezett épületben. A hatalmas palotapark zöld fái és romantikus műemléképületei feledhetetlen pillanatok nyújtanak. A Visztula folyó túloldalán található Janowiec. Ez a festői környezetbe épült település a váráról híres, amely a 16. században a Firlej és a Lubomirski család tulajdonában volt; romjairól csodálatos kilátás nyílik a környékre.

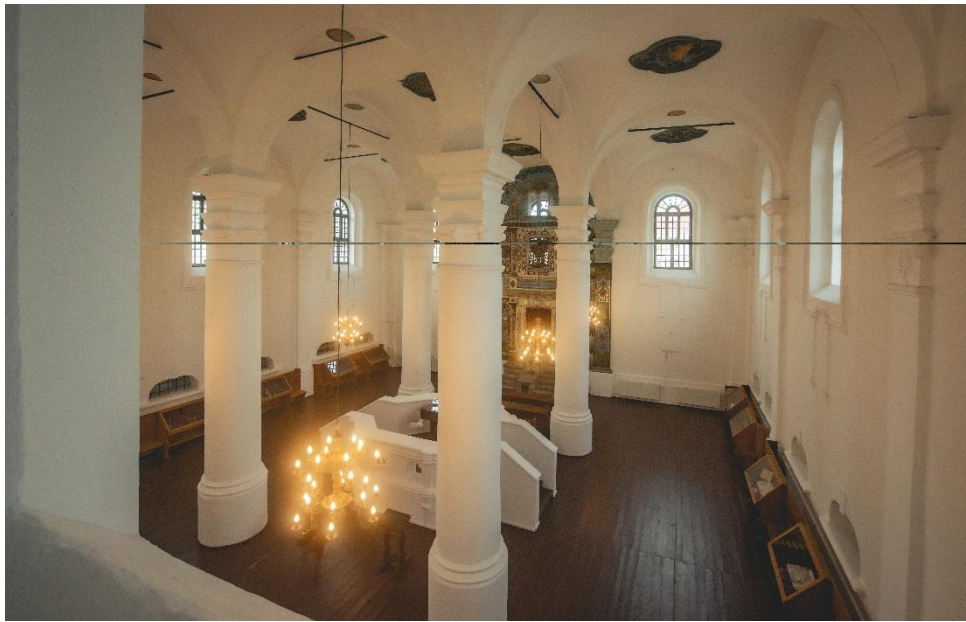
Aki eljut a Löszszakadékok Vidékére, nagyra fogja értékelni **Nalęczów** professzionális idegenforgalmi és gyógyászati ajánlatát. Ez a gyógyüdülőhely a 19. században létesült, és számos lengyel híresség kereste fel, például Bolesław Prus (akinek *A fáraó* és *A bábu* című regényeit

magyarul is olvashatjuk), vagy Stefan Żeromski, a századforduló íróegyénisége; mindkettejüknek múzeuma is van Nałęczówban. Az erdőkkel övezett városka festői szakadékokkal szabdaltságon épült. Központját is parkok teszik üdévé, villáit pedig a tátrai és alpesi üdülőhelyek mintájára tervezték. Legfontosabb látnivalója a Fürdőpark és a benne elszórt épületek: a klasszicista stílusú Małachowski-palota, a Régi Fürdő, a József Herceg Szanatórium, a Görög Ház és a Gótikus Ház.

Chelm

A lengyel-ukrán határtól nem egészen harminc kilométerre található **Chelm**, a régió második legnagyobb városa. Története a kora középkorig nyúlik vissza. A Chelmi-dombnak nevezett várhegyen található legértékesebb műemlékei: a fejedelmi földvár maradványai, valamint az egykori görögkatolikus székesegyház 18. századi épületegyüttese. Legizgalmasabb látnivalója a föld alatti turistaút, amely a középkori krétabányák labirintusát járja be, és európai viszonylatban is egyedülálló élményt jelent. Érdeemes felkeresnünk még a közeli későbarokk katolikus templomot (Apostolok Szétküldése templom), a pravoszláv templomot (Szent János Evangelista templom), valamint a Chelm-vidéki Múzeumot, amelynek helyrajzi és művészeti gyűjteménye húszezer egyedülálló tárgyat őriz.

Włodawa

Ha az Európai Unió keleti határa mentén folytatjuk utazásunkat, **Włodawába** érkezünk, amelyet a három kultúra városaként szoktak emlegetni. Ma is állnak a három felekezet templomai és imaházai: a későbarokk Szent Lajos katolikus templom a pálosok kolostorával, a pravoszláv Szűz Mária születése templom, valamint a Zsinagóga épületegyüttese, amelyben ma múzeum található. A Włodawa és Janów Podlaski közötti útszakasz a Bug folyó Többkultúrájú Áramlata nevet viseli. Az útvonalon római katolikus, pravoszláv és unitus (görögkatolikus) templomokat, tatár és zsidó temetőket találhatunk. Érdeemes végigutaznunk Sławatycze, Jabłeczna, Kodeń, Kostomłoty, Pratulin és Wygoda helységeken. A környék fontosabb központja **Biała Podlaska**. A városka urai a Radziwiłł hercegek voltak, akik a 17–18. században impozáns kastélyt építettek ide. A Dél-Podlasiei Múzeum őrzi Lengyelország egyik legnagyobb ikongyűjteményét. Az ikonok jelentős része Oroszország területéről származik, és a 18–19. században készült.

Poleski Park Narodowy

A Lublini vajdaság még ennél jóval több érdekességet tartogat vendégei számára. Tomaszów Lubelskiben, Zwierzyniecben, Lubartówban, a Polesiei Nemzeti Parkban, Krasnystawban, Hrubieszówban, Łukówban vagy Janów Lubelskiben is egyedülálló műemlékeket és múzeumokat tekinthetünk meg.

Ha a Lublini vajdaságba szeretne ellátogatni, mindenképpen tekintse meg a régió gazdag programkínálatát, és válassza ki az Önnek legjobban tetsző eseményt.

Szemtől szembe akar kerülni a történelemmel? Igazi időutazást élhet meg a Zamości Erődostrom alkalmával (augusztus). Ez a látványos hagyományőrző esemény a vár 1648-es és 1656-os ostromát idézi vissza. Kísérő programokként kardvívó bemutatókat, lovagi tornát és lovasbemutatókat is rendeznek.

Szereti a népzeneét? Szeretettel várjuk Kazimierz Dolnyba a Népi Zenekarok és Népdalénekesek Országos Fesztiváljára (augusztus), amelyen több mint fél évszázada versengenek egymással egész Lengyelország népi együttesei. Ha a szomszédos és a távoli országok hagyományai is érdeklik, látogasson el a Nemzetközi Folklórtalálkozóra (július). A színes kirakodóvásár asztalai csak úgy roskadoznak a regionális konyha finomságaitól és kézműves termékeitől, ínycsiklandó illatok szállnak a levegőben, táncházba hív a zene a lublini Jagelló Vásáron (augusztus). Ez az esemény a lengyel reneszánsz uralkodók, a Jagellók idejében rendezett híres lublini vásárok hagyományát éleszti újjá. A zamości Fővezéri Vásáron is megismerkedhet a helyi hagyományokkal, és megvásárolhatja a helyi művészek termékeit. Szeptemberben pillantson be Włodawába, a Három Kultúra Fesztiváljára. Megismerheti a város történetét, ahol több száz éven keresztül együttéltek a katolikus, a zsidó és a pravoszláv vallás képviselői.

Életeleme a zene, a ritmus, a szórakozás? Lublinban a Kódok Hagyományos és Avangárd Zenei Fesztivált (május) és a Más Hangzás Art'n'Music Fesztivált (június) a legizgalmasabb és legjobb hangzásvilág jegyében rendezik meg. A harmadik ilyen esemény a Kazimiernikejszyn fesztivál (július). Az itt fellépő művészek remekül ráhangolódnak a közönségre, és kirobbanó energiájuk megismételhetetlen koncertélményt biztosít.

Carnaval Sztukmistrzów

Van kedve egy nyári karneválhoz? Jöjjön július végén Lublinba. A város utcáit ilyenkor ellepik a világ minden tájáról érkező bűvészek, csepűragók, akrobaták, zenészek és varázslók. A levegőben kötél-táncosokat is lát majd, akik elképesztő bátorsággal és ügyességgel egyensúlyoznak a feje felett. A négynapos Mágusok Karneválja feledhetetlen élményt nyújt. Szeretettel várjuk a Zamości Harlekinfesztiválra is. Előadásai a velencei karneválhoz kapcsolható híres olasz színjátszó műfaj, a commedia dell'arte hagyományait elevenítik meg, amelyben egyesülnek a színház, a zene és a tánc eszközei.

Europejski Festiwal Smaku

Szívesen ismerkedik új ízekkel? Lublin ízei csodálatosak, főleg szeptemberben, az Európai Ízek Fesztiválján, ahol egy helyen kóstolhatja végig a kontinens legkülönbözőbb ízeit. A rendezvényt sztárkoncertek és más kulturális események színesítik. Janów Lubelskibe is feltétlenül el kell utaznia a hajdina, a hagyomány és a népművészet ünnepére, a Gryczakira (augusztus). Nem hagyhatja ki a népszerű Chmielaki, vagyis Komlós fesztivált sem, amelyre augusztusban kerül sor Krasnystawban (teljes neve: Országos Komlótermesztő és Sörfőző Ünnepe). Vagy jobban szereti a bort? Kóstolhat kedvére fehéret, vöröset, rozét, szárazat vagy édeset a Janowieci Borünnepen (május/június). Egészségére!

Gyakran kémleli az eget? A Hőlégballon-verseny (augusztus) igazi élményt jelenthet az Ön számára. Az eget színes léggömbök tarkázzák, Nałęczów gyönyörű parkjaiban pedig különböző kulturális rendezvényekre kerül sor.

Rajong a jó filmekért? Augusztus elején a festői Visztula-parton igazi moziünnep várja: a Két Part Film- és Művészeti Fesztivál, amelynek Kazimierz Dolny és Janowiec a két házigazdája. Ha véget ér, utazzon tovább a régió déli csücskébe, ahol a Roztocze tájegység szívében rendezik meg a

Zwierzynieci Nyári Filmakadémiát (augusztus). Izgalmas riport- és dokumentumfilmekkel várja a Történelmi Találkozások Zamości Filmfesztiválon (augusztus), független filmeket vetít a Lublini Filmfesztivál (november).

Noc Kultury

Még többre vágyik? Vegyen részt a Lublini Kulturális Éjszakán (június). A város utcáin felállított meglepő installációk hihetetlen látványt nyújtanak. Janów Podlaskiban ne felekezzen meg a lengyel Nemzeti Arab Ló Bemutatóról (augusztus), Wojciechówban az Országos Kovácművészeti Műhelyről és Vásárról (június-július), Lublinban pedig az őszi Színházi Konfrontációk fesztiválról (október).

Jöjjön el hozzánk, és élvezze a régió egyedülálló hangulatát!

A kiadvány kizárólagosan a szerző(k) nézeteit tartalmazza, melyek nem tükrözik a Waclaw Felczak Lengyel–Magyar Együttműködési Intézet hivatalos álláspontját.

A projektet társ finanszírozza a Waclaw Felczak Lengyel–Magyar Együttműködési Intézet.

